

Тетяна НАКОНЕЧНА,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Науковий керівник: Ольга КУДИРКО,
кандидат економічних наук, доцент

*Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради (м. Дніпро)*

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ (ПОЗАШКІЛЬНОЇ)

В умовах подальшої розбудови та реформування вітчизняної системи освіти важливе місце у забезпеченні якості національної освіти посідає позашкільна освіта, яка відіграє вагомий роль у вихованні та розвитку молодого покоління. Позашкільна освіта – це ціла система освіти, яка спрямована на розвиток творчих, інтелектуальних і соціальних здібностей дітей, юнацтва та молоді за межами шкільної програми. Позашкільна освіта надає можливість додатково розвиватися, займатися різними додатковими видами діяльності, які допомагають розвинути та поглибити навички дітей у різних сферах. Складна соціально-економічна та безпекова ситуація в Україні зумовлює зміни у стратегії розвитку системи позашкільної освіти, відповідно дослідження процесів її адаптації та функціонування в умовах глобальних змін, які зараз відбуваються в економіці та суспільстві, є актуальним питанням розвитку таких закладів.

Позашкільна освіта повинна повною мірою реагувати на сучасні зміни в Україні, збагачувати знання дітей, розвивати фізичні, когнітивні, соціальні та емоційні навички, формувати у дітей базові навички спілкування, саморегуляції та пізнавальні інтереси, прищеплювати загальнолюдські та національно-патріотичні цінності. Саме позашкільна освіта розширює та доповнює можливості шкільної освіти, формує вміння та інтереси дитини більшою мірою відповідно до її потреб та здібностей.

Планування розвитку навчальної системи закладу освіти зумовлено необхідністю кардинальних змін, спрямованих на підвищення якості освітнього процесу, матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу і конкурентоспроможності закладу, вирішення стратегічних завдань, що стоять перед закладом освіти в нових умовах.

Стратегія розвитку закладу позашкільної освіти визначає довгострокові основні напрями, пріоритети, завдання та їх реалізацію засобами кадрової, соціальної політики, управлінням та фінансуванням, структурними та змістовними змінами в розвитку навчальної системи закладу освіти. Запропонована стратегія повинна стати основою для прийняття управлінських рішень і допомогти закладу освіти адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та забезпечити безперервний розвиток та конкурентоспроможність.

Розглянемо окремі елементи розробки стратегії розвитку закладу позашкільної освіти у напрямку організації психологічно-комфортного середовища, яке надає спілкування учасникам освітнього процесу та зумовлює утворення довіри навзаєм. Це сприятимемо покращенню інтелектуального та емоційного розвитку учнів, що призводить до покращенню досягнень в навчанні, формуванню позитивних взаємовідносин, зниженню тривожності і стресу, підвищенню мотивації до навчання та саморозвитку.

Місія: діти – наше майбутнє, тому ми повинні зробити комфортне середовище не для дорослих, а для дітей.

Візія: сучасний простір, що об'єднує педагогів, батьків і вихованців та надихає вдосконалювати себе і світ; територія довіри та можливостей для постійного розвитку дітей, педагогів.

Мета стратегії: створення сучасного та комфортного освітнього простору, який забезпечує дітям якісну освіту і сприяє професійному розвитку педагогів.

Завдання стратегії: забезпечення ефективного управління освітнім процесом і системне підвищення якості позашкільної освіти на нових засадах; створення умов для формування середовища, яке підтримує і зберігає здоров'я всіх учасників освітнього процесу; створення належних умов для функціонування закладу, що забезпечує розвиток, виховання і навчання дітей, реалізацію їх інтелектуальних, культурних і творчих можливостей через упровадження інноваційних технологій та альтернативних методик.

Очікувані результати: формування соціально сприятливих умов для здобувачів освіти; сприяння свідомому ставленню дітей до власного здоров'я та здоров'я інших, підвищення рівня фізкультурно-оздоровчої

роботи в закладі; формування морально-духовного розвитку дітей, ціннісного ставлення до природи, культури, людей та власного «Я», розвиток здатності приймати самостійні рішення; раціональне використання освітніх інновацій та ідей передового досвіду, а також розробка власних педагогічних технологій, що підвищують якість освітнього процесу; забезпечення активної участі громади та батьків у формуванні освітньої політики закладу.

Одним із проєктів реалізації стратегії розвитку закладу позашкільної освіти має стати проєкт «Створення комфортного освітнього середовища в закладі позашкільної освіти», який націлений на створення та забезпечення умов, які сприятимуть покращенню освітнього процесу, за яких кожен учень зможе максимально розкрити свій потенціал.

Мета проєкту полягає у створенні комфортних, безпечних, доступних та нешкідливих умов для здобуття позашкільної освіти та роботи.

Завдання проєкту:

- розробити функціональний дизайн освітнього середовища закладу, що дозволяє максимально ефективно використовувати приміщення та територію під час освітнього процесу;
- забезпечити безпечні умови для всіх учасників освітнього процесу, включаючи здобувачів позашкільної освіти та працівників закладу;
- впроваджувати заходи з профілактики та запобігання травматизму серед дітей, зокрема через навчання безпеці та проведення відповідних тренінгів;
- створити систему моніторингу безпеки в закладі, що дозволить своєчасно виявляти і усувати потенційні небезпеки;
- залучати батьків і громаду до обговорення та впровадження безпечних практик в закладі;
- сприяти створенню атмосфери міжособистісної взаємодії, довіри, відкритості в інформації та конструктивної співпраці між усіма учасниками освітнього процесу та громадою.

Шляхи реалізації проєкту:

- впровадити в закладі освітню технологію К. Крутій «Стіни, стеля та підлога, що говорять», тому що це інноваційний підхід до організації освітнього середовища, який активно впливає на розвиток дітей.

Ця технологія робить акцент на тому, що весь освітній простір, включаючи стіни, стелю і підлогу можуть «говорити» з учнями завдяки візуальним та текстовим елементам, що дуже стимулює зацікавленість і мотивує до навчання;

- переобладнати старий спортивний майданчик та створити сучасний спортивний майданчик на території закладу. Завдяки цьому значно підвищиться безпека учнів під час занять спортом, підвищиться мотивація до спортивних занять на новому сучасному спортивному обладнанні. Зараз у дітей і дорослих виникла дуже велика проблема у вигляді гіподинамії, а нові спортивні майданчики можуть містити різноманітні види і типи обладнання, що сприятиме стимулюванню до занять спортом і сприятливо впливатиме на здоров'я і фізичний стан учнів;
- створити кімнату психологічного розвантаження, бо це є дуже важливою складовою для підтримки ментального здоров'я усіх учасників освітнього процесу, що призведе до емоційної стійкості, соціальної адаптації, зниження стресу та тривоги, зменшенню конфліктів та психологічного вигорання;
- проводити періодичний технічний аналіз стану приміщення закладу позашкільної освіти з метою встановлення реального становища та визначення необхідності проведення ремонтних робіт;
- замінити асфальтове покриття на території закладу. Завдяки цьому значно підвищиться безпекова ситуація на території закладу, покращиться естетичний вигляд та відбудеться значне покращення умов для активних занять та змагань: біг, ходьба, тощо;
- залучити спонсорів, благодійні організації, брати участь у грантових програмах, програмі бюджету міста для отримання коштів для реалізації проєкту;
- створити психологічно-комфортне середовище, яке забезпечує конструктивне спілкування учасників освітнього процесу та сприяє формуванню взаємної довіри, зменшення конфліктних ситуацій і непорозуміння між усіма учасниками освітнього процесу;
- провести конференцію «Успіхи – у взаємодії» із залучанням батьків і громадськості, що призведе до досягнення багатьох цілей: обмін досвідом та знаннями з іншими закладами освіти, підвищення

ефективності роботи в команді, налагодження комунікації між всіма учасниками освітнього процесу, встановлення та налагодження партнерських відносин, пошук інноваційних рішень.

Підсумовуючи, можна зазначити, що формування ефективної стратегії розвитку закладу освіти є складним і багатогранним процесом, що вимагає інтегрованого та постійного вдосконалення. Реалізація запропонованих проєктів цієї стратегії сприятиме підвищенню конкурентоспроможності закладу позашкільної освіти та забезпечить його сталий розвиток в майбутньому.